

**Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum
Codicem Iustinianum locupletissimus**

... In Quartum Et Quintum Codicis Libr. Prælectiones / Additionibus Philippi
Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Si tutor non gesserit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95990)

Baldus super Quinto Codicis.

¶ Lex secunda.

¶ De heredibus tutorum vel curatorum.

Tit. l. iij.

¶ Lex prima.

Heredes. Heredes tutoris non tenentur ex leui cul-
pa tutoris. h. d. totus iste titulus.

¶ Si tutor vel curator non gesserit.

Tit. l. v.

¶ Lex prima.

Ertum. Mo. quod qui admittit ad accu-
sandum, potest esse pmo-
tor inquit
fido. et potest implorare officium iudicis. et facit de
ficientis accusationis est not. digna. et facit hec
ad not. j. de fal. g. r. l. i. ¶ In tertio ibi. Tu autem
vires et tutoribus. et libertus contortus. vide et
non accusas. sed imploras officium. sed ad qd hec variatio modi age-
re dicitur qd damnatus ex officio non efficitur infamis. alias non posset
hic intentare officium contra patronum. ergo vera est gl. qd est in l. h.
na s. de suspectis tutoribus. vel curatoribus. que not. bene. ¶ Qd
rit hic domi. Jaco. vtrū cognitio suspecti tutoris princeps ad iudi-
ce ciuiliū. vel ad iudicem criminalium. determinat quod ad iudicem
criminalium. qd non agitur de re familiaris. seu pecuniaria. sed de remo-
tione ratione delicti. hinc est quod appellat accusatione secunda. et
quolibet ergo remotio dicitur esse criminalis iudicium secundū eū.
Alij dicunt qd si agitur ad remouendum. sit causa ciuiliū. si ad punien-
dam. sit causa criminalis. vtrū. l. i. §. suspecti. ff. ad turpillanū. argumē.
quod sit mixta. extra de pcuratoribus. capitulo. tue. quia ex eodē p-
cessu venit remotio. et punitio. argumē. l. i. §. de spozul. et l. i. §. arbi-
trium tutele. De facto vidi questionē istā agitari coram iudice ciui-
lium causam. prefertim cum apponitur culpa. et non dolus. et hoc
vbi principaliter agit de suspectis tutoribus. Sed si incidenter. et tunc
perinet ad iudicē cause principalis. vtrū. de procura. l. eum qui res
agit heredum. vbi hoc est expellum.

¶ De viis pupillaribus.

Tit. l. iij.

¶ Lex prima.

Specuniam. Non imputatur tutor. si non
pupillariter tenuit eam mortui. h. d.

¶ Lex secunda.

Pupillus. Obligatus ad rationem reddendā.
aduerla parte nolente agere. potest
petere testes recipi ad eternā rei memoriā. per quos fiet
probatio sui iuris. h. d. fm vna lec. Et item quod assigne-
tur aduerlario terminus ad agendum. h. d. secundum aliam. Sed
prima lec. notabilior est. Et est argum. qd qñ reus vult petere istā re-
ceptionē testium. debeat primo citari aduerlarius. vtrū sciatur si vult
agere. vel non. qd si eligeret viam ordinariam. non perueniret ad
istam extra ordinariam. ¶ In tert. ibi. futuram. not. aliquid fieri ad
cautelam futurorum. ¶ In glo. h. ibi. in verbo testes. instrumenta
enim non requirunt hanc probationem. qd sunt probatio probata.
vide quod dicit in l. veteris. s. arbit. tute. et adde qd no. Inm. extra de
testi. c. significavit. ¶ In ead. gl. ibi. diffamari. istum terminū pot
assignare inde propter presumptionem calumniam aduerlarij. qd pre-
sumitur quandoqz ex diffamatione. vtrū. diffamari. quicqz ex alijs indi-
cijs. vtrū hic. cum similibus.

¶ De fideiussoribus tutorum seu curatorum.

Tit. l. iij.

¶ Lex prima.

Ligere debes. In tert. ibi. non pos-
test. nisi proteiterur
se contentū altera solutione. arg. in l. i. §. qd autem.
ff. quo. le. Et no. hic de cōtentione plurimū in eodē
libello. ¶ Sed nunquid hodie pot simul cōueniri
in eodē libello reus et fideiussor. dicit gl. qd no ratio
ne ordinis. nisi renūtiasset beneficio noue constitutionis de fideiuss.
ergo fideiussor tutoris est idoneus. licet non renūtiaret beneficio noue
constitutionis. de fideiuss. quod nota multum.

¶ Lex secunda.

Non est ambigui. Ista lex pbat qd fideiussor
tutoris pot se obli-
gare

Divisio. Vbi admini-
stratio non est
diuisa. oēs tu tores tenentur eā prin-
cipaliter. et p pms. sed vbi est diuisa
a testatore. vel a iudice. no tenetur vnus pro
alterius gestione. nisi in casibus specialibz. diuisi
si vero quam tutores inter se ppta authorita-
te faciunt. pupillo non officit. hoc de. ¶ De
mittatis. quod diuisio tutele pot fieri duobus
modis. Vno modo ad solam exercitum. hoc
in tutela decreta. Alio modo. per limitatio-
nē ipsius tutele. vtrū vnus tutor datur patri-
monio italico. alter provinciali. vtrū notat in l.
prima. s. vbi petant tutores. et vtrūqz habet
locū hec lex. et prima pars loquitur de admini-
stratione non diuisa. secunda de diuisa. secunda
ibi. in diuisione. et secunda pars habet tria mē-
bra. ¶ In tert. ibi. faciēda. dicit vtrū. l. i. §. de trans-
actionibz. ¶ In tert. ibi. prodiderunt. no ergo
debet incumbere administrationi alijs iucte.
sed circa personas debent curare vt susceptus
remoueatur. et alius adiungatur. qd hoc no ve-
nit a diuisione. nec potuit venire cum proprie
non sit de administratione relictā. sed pot con-
cernat plonam. facit. l. i. §. de periculo tutoris.
facit in argumē. de manumissis testamēto. l. te-
stamēto cetero. ¶ In tert. ibi. si vero. s. si
diuisio necessario qd ad tutores. hic voluntaria.
et ideo no releuat eos. ¶ In tert. ibi. cōueni-
re. quia ex facto debitoris non mutat ius cre-
dito. is. sed in casu quando diuisit testator. vel
iudex. isti habent rep. elematidē creditoris.
ideo no nocet creditor. ¶ Mo. in hac l. equi-
parari factū testatoris et dicit vtrū. l. i. §. prima.
de transactionibus.

¶ De in litem iurando.

Tit. l. iij.

¶ Lex prima.

Adversus here-
dem. ¶ In tert. ibi. aduincu-
la quoqz religiois. no. sacrame-
ntum dici vincula religionis.
secundum Oldradum.

¶ Lex tertia.

Elimina. Pupillus vel adu-
lus non potest liqui-
dum debitum gratis remittere. hoc
dicit.

¶ Lex quarta.

Vio iure. Optime facit
heredes. hoc dicit. ¶ Ene mēti. qd si
cut quādo dolus purgatur per viā
actio. non tenetur heres. sic quando per viā
probationis. quod tene mēti. facit qd not. ff.
de iure fisci. l. eius qui. §. ex indicis pene pati-
tur pbatidē heres. sicut defunctus. vtrū hic in
tert. quod not.

¶ Lex quinta.

Iscet. Propter doli defun-
cti no iuratur cōtra he-
redes. hoc dicit. ¶ Ene mēti. qd si
cut quādo dolus purgatur per viā
actio. non tenetur heres. sic quando per viā
probationis. quod tene mēti. facit qd not. ff.
de iure fisci. l. eius qui. §. ex indicis pene pati-
tur pbatidē heres. sicut defunctus. vtrū hic in
tert. quod not.

¶ Vbi administratio.
¶ Pro intel-
ctu. huius. gl. vide
q no. l. i. §. s. d. tras
actio. et Salic. l. i.
pericula. s. si cer.
pet. l. ind. v. arb.

¶ Heredes. Vbi
Bal. in l. i. §. i. p. in.
s. d. si. in. fr. et l. i.
si quis ex argēta
rū. §. p. etoz. ff. de
ed. l. i. mo. l. c. p. re-
trea. extra de ysu.
et Ang. in disp. ut.
inc. aff. s. miles
circa vlti. c. part.

¶ Cognitio. Vbi
no. per Bal. in l. i.
§. si cōdum. ff. de su-
spec. tut.

¶ Imputatur.
Vbi que not. bar.
to. l. i. tutor qui re-
pertorū. §. p. c. ff.
de admini. tut. et i.
aut. non. i. s. i. s.
de admini. tuto.

¶ Terminū. Fa-
cit. l. i. p. etoz. a. s.
l. lege sed et si p. p.
to. §. i. ed. et si dū
dereto. ff. quib. ex
cau. ma. cu ibi no.
et no. in. c. lator. ex
tra q. si. sunt legi.